

ŽIEDINĖS EKONOMIKOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS LIETUVOJE: IŠŠŪKIAI IR GALIMYBĖS

Problemos strateginė svarba valstybei ir visuomenei bei neatidėliotino jos sprendimo poreikio pagrindimas

Perėjimas prie žiedinės ekonomikos, kurioje būtų kaip įmanoma ilgiau išlaikoma produktų, medžiagų ir išteklių vertė, o susidariusios atliekos vėl paverčiamos ištekliais naujiems produktams kurti, yra tikslas, kurio Lietuvoje bus siekiama artimiausius 15–20 metų ir vėliau. Toks ekonomikos pasikeitimas suteikia daug galimybių – nuo išteklių išsaugojimo, naujų, inovatyvių technologinių, mokslinių sprendimų, naujų verslo modelių taikymo ir darbo vietų sukūrimo iki šių pakeitimų sąlygojamo poveikio aplinkai sumažinimo. Tačiau artėjantys pasikeitimai bus lydimi ir iššūkių, kuriuos reikės įveikti, norint pasiekti žiedinės ekonomikos tikslus, todėl reikalinga išsami analizė, kuri parodytų, kokios priemonės padėtų Lietuvai pereiti prie žiedinės ekonomikos ir sumažintų šio perėjimo neigiamus aspektus, su kuriais bus susidurta linijinę ekonomiką perorientuojant į žiedinę ekonomiką. Svarbu žinoti, kaip perėjimas prie žiedinės ekonomikos paveiks, pirmiausia, gamybos procesus, atliekų sektorius, ar su iššūkiais susidurs gamybos įmonės, kurios turės persiorientuoti gaminti lengviau išardomus ar perdirbamus produktus ir kt. Taip pat svarbu bent preliminariai įvertinti, kiek bus sukurta naujų darbo vietų ir kokį poveikį tai turės Lietuvos ekonomikai. Pasiūlytos priemonės turėtų padėti Lietuvai perorientuoti ekonomiką, sumažinti neigiamą poveikį aplinkai ir įgyti konkurencinių pranašumų.

Spręstini uždaviniai

1. Kokiomis priemonėmis Lietuvoje efektyviausiai būtų galima pasiekti žiedinės ekonomikos tikslus.
2. Nustatyti poveikio aplinkai mastą įgyvendinant žiedinės ekonomikos tikslus.
3. Didinti energijos vartojimo efektyvumą.
4. Nustatyti, su kokiais iššūkiais susidurs gamybos, verslo įmonės, kurių veikla susijusi su naujų gaminių gamyba, naujų paslaugų atsiradimu ir pan.
5. Nustatyti, kiek darbo vietų bus sukurta įgyvendinus žiedinės ekonomikos tikslus.
6. Kokį poveikį žiedinės ekonomikos tikslų įgyvendinimas turės Lietuvos ekonomikai.

Laukiami rezultatai

Pateikiama mokslinių tyrimų ataskaita, kurios rezultatais vadovaujantis būtų grindžiami Vyriausybės ir kitų valstybės institucijų priimami sprendimai dėl žiedinės ekonomikos tikslų pasiekimo.

Analizėje pasiūlytos priemonės turėtų prisidėti prie:

- teigiamo poveikio ekonomikai (pagal pasirinktus ekonominius rodiklius);
- sumažėjusio poveikio aplinkai (sumažėjęs ŠESD kiekis, sumažintas į sąvartynus patenkančių atliekų kiekis, padidėjęs atliekų perdirbimas ir kt. pagal pasirinktą ataskaitinį laikotarpį);
- padidėjusio energijos vartojimo efektyvumo;
- nustatytų iššūkių, su kuriais susidurs gamybos ar verslo įmonės pereinant prie žiedinės ekonomikos ir pasiūlytų sprendimų, padėsiančių lengviau persiorientuoti gamybos ir verslo įmonėms;
- sukurtų naujų darbo vietų skaičiaus padidinimo.

Tyrimų trukmė – iki 12 mėn.